

TÜRK SANAYİCİLERİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ

TÜSİAD
Yönetim Kurulu Başkanı
Tuncay Özilan
“Kurumsal Yönetim
Konferansı”
Konuşması

7 Mart 2002/İMKB

Sayın konuklar, değerli basın mensupları,

“Kurumsal Yönetim” konulu konferansımıza hoş geldiniz. Kurumsal yönetim son yıllarda, bütün dünyada uygulanan, üzerinde tartışılan kavramlardan biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Uluslararası ticaretin her geçen gün serbestleşmesi, giderek uluslararası bir nitelik kazanmaya başlaması, günümüzde pazarların coğrafi sınırlarını ortadan kaldırmıştır. Sürekli gelişen iletişim ve taşımacılık teknolojileri sayesinde, gerek mal ve hizmet piyasaları gerekse sermaye piyasaları hızla küreselleşmekte, ticaret geleneksel kalıpları dışına çıkarak daha karmaşık bir hal almaktadır. Bu ortamda, ekonomik büyüme ve gelişmede özel sektörün rolü de değişmekte, önem kazanmakta, şirketler ekonomi ve ticaretin yeni düzenine ayak uydurabilmek için kendi yapılanmalarını da gözden geçirme ihtiyacı duymaktadırlar.

Kurumsal yönetim, şirketlerin şeffaflık, hesap verebilirlik, adillik ve sorumluluk ilkeleri etrafında yeniden yapılanmalarını gerektiren ve en genel anlamıyla, kurumları yönlendirme ve icraatın performansını irdeleme sistemi olarak tanımlayabileceğimiz bir sistemdir. Kurumsal yönetim, özellikle de 1997 ortalarında başlayan ve tüm ülkelerde kurumsal yönetim standartları oluşturma ihtiyacını ortaya koyan Asya finansal krizinden sonra büyük önem kazanmıştır. Şirketlerin, ellerindeki kaynakları verimsiz bir şekilde kullanmaları ve bunun kurumsal olarak dışarıdan izlenememesi krizin boyutlarını büyütüştür. Bu bağlamda, şirketler adına şeffaflık ve hesap verebilirliğin yatırımcı güveni ve genel ekonomik performans üzerindeki önemi, tüm dünyaca kabul gören bir yaklaşım olmaya başlamıştır.

Türk ekonomisinin güçlenmesi, şirketlerimizin uluslararası piyasalarda rekabet gücünü artırması için kurumsal yönetim uygulamalarını gündemlerimize almak zorundayız. Türk şirketlerinin dünya piyasalarında kendilerini kabul ettirebilmeleri, yabancı şirketlerin Türkiye yatırımlarının önünün açılması, Avrupa Birliği’ne girmeye hazırlanan Türkiye’nin Avrupalı şirketler karşısında rekabetçi olabilmelerini sağlamak kurumsal yönetim ilkelerinin uygulanmasıyla mümkün olacaktır.

Şirketlerin kurumsal yönetim uygulamalarını benimsemeleri, yatırım kararları açısından neden önemli? Çünkü, şirketlerin, uluslararası sermayeyi kendilerine çekebilmeleri büyük ölçüde, yatırımcıların yüksek standart arayışlarına cevap verebilecekleri bir kurumsal yönetim anlayışıyla mümkün olmaktadır. Birleşmiş Milletler’in yayınlamış olduğu 2001 Dünya Yatırım Raporu’nda, Türkiye’nin 2000 yılında gerçekleşen toplam 1270 milyar dolarlık doğrudan yabancı yatırımın sadece 982 milyon dolarını (yani sadece binde 0.77 lik bir kısmını) kendine çekebildiği belirtilmektedir. Şirketlerimizin uluslararası piyasalarda finans kaynaklarına ulaşmadaki zorlukları ve bunun yüksek maliyeti gözönünde bulundurulursa, kurumsal yönetim ilkeleri çerçevesinde yeniden örgütlenmenin aciliyeti daha iyi ortaya çıkmaktadır.

Şirketler, yabancı sermaye kaynaklarına dayanmasalar bile, kurumsal yönetim ilkeleri, şirket içi otokontrol mekanizmasının oluşturulmasını sağlayarak yerli yatırımcıya güven aşılacak, borsanın iş hacminin artırılmasıyla sermaye maliyetini düşürebilecek, finansman kaynaklarını harekete geçirebilecek ve kurumsallaşmayı sağlayacaktır.

Türkiye’nin AB adaylığı kapsamında başlayan mevzuat uyum çalışmaları sonuçlandırıldığında uyulması gereken standartlardan ve yasal yükümlülüklerden de ilk olarak şirketlerimiz etkilenecektir. Avrupa Birliği üyeliğinin gerçekleşmesinden sonra, artan rekabet koşullarına

uyum sağlayabilmeleri açısından da kurumsal yönetim ilkelerini bir an önce uygulamaya sokmak, Türk şirket kesiminin hazırlıklarını tamamlamasına yardımcı olacaktır.

Kurumsal yönetim ilkeleri, aslında sadece özel sektör şirketlerine yönelik kavramlar olarak algılanmamalıdır. Şeffaflık, hesap verebilirlik, adillik ve sorumluluk, yönetim konusunda genel olarak benimsenmesi gerekli olan genel ilkelerdir. Özel sektör kuruluşları kadar kamu yönetiminin de bu ilkeler etrafında yeniden yapılanması gerektiğini düşünüyoruz. Zira kurumsal yönetim ilkelerinin uygulanması, bir anlayış değişikliğinin de ifadesidir. Şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkeleri etrafında örgütlenmiş bir kamunun, devlet-vatandaş ilişkilerinin yeniden tanımlanması ihtiyacına cevap verebileceği inancındayız.

TÜSİAD, kurumsal yönetimle ilgili çalışmalarına, Aralık 2000'de kurularak Şirket İşleri Komisyonu bünyesinde faaliyet göstermeye başlayan Kurumsal Yönetim Çalışma Grubu ile hız verdi. Bu süre içerisinde, çalışma grubumuz dünyanın hem gelişmiş hem de gelişmekte olan ülkelerindeki kurumsal yönetim ilkelerini ve kodlarını inceleyerek tartıştı, Türkiye'deki şirket uygulamalarını ve Türk Ticaret Kanunu'nun yürürlükte olan hükümlerini gözden geçirdi ve Türkiye'ye yönelik bir kurumsal yönetim kodu oluşturdu. Henüz taslak halindeki bu kod, nihai halini almak üzere üyelerimizin görüşlerine açıldı. Bu çalışmaya paralel olarak, ülkemizde konuya ilişkin mevcut uygulamaları tespit etmek amacıyla bir de anket çalışması yapıldı. Anket çalışması ve Kurumsal Yönetim Kodu'na kısa zaman içinde son şekillerini vererek, kamuoyuyla paylaşmayı arzu ediyoruz.

TÜSİAD için uzun dönemli bir çalışma olarak gördüğümüz bu konuyu, kamuoyu gündemine taşımak amacıyla, İstanbul Menkul Kıymetler Borsası'nın katkılarıyla düzenlediğimiz "Kurumsal Yönetim: Türkiye'de İş Hayatının Değişen Çehresi" konulu konferansın, şirket kesiminin konuya verdiği öneme ve uygulamalarına katkıda bulunmasını diliyoruz.

Teşekkür ederim.